

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIH-182/11-H

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek, okres Rychnov nad Kněžnou
Sídlo:	T. G. Masaryka 396, 517 24 Borohrádek
IČ:	70 888 353
Identifikátor:	600 097 226
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivou Příbylovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Město Borohrádek, Husova 240, 517 24 Borohrádek
Místo inspekční činnosti:	Základní škola
Termín inspekční činnosti:	1. až 3. únor 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále školní zákon), zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání a školní družinu se zaměřením na výuku matematiky, českého jazyka, cizích jazyků a informatiky.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získání a analyzování informací o využívání finančních prostředků státního rozpočtu poskytovaných škole podle ustanovení § 163 školského zákona na realizaci pokusných ověřování a rozvojových programů.

Aktuální stav školy

Právní subjekt (dále škola) je tvořen základní školou (dále ZŠ), školní družinou (dále ŠD) a školní jídelnou (dále ŠJ). V době inspekce navštěvovalo ZŠ 220 žáků (kapacita 395 žáků), ŠD 59 žáků (kapacita 60 žáků). ŠJ má kapacitu 300 stravovaných, přihlášeno je 258 (221 žáků a 37 ostatních pravidelně stravovaných). Škola je naplněna z 56 %.

ZŠ zajišťuje základní vzdělávání v rozsahu 1. – 9. ročníku, ve školním roce 2010/2011 jsou žáci zařazeni do 12 tříd. K termínu inspekce škola vykazovala 17 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a 3 žáky cizince.

Výuka v ZŠ probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učit se s radostí“ (dále ŠVP ZV) a podle dobiehajícího vzdělávacího programu MŠMT Základní škola.

ŠD má dvě oddělení, je v provozu denně od 6:00 do 7:45 a od 11:40 do 16:00 hodin. Činnosti ŠD jsou organizovány podle školního vzdělávacího programu školní družiny (dále ŠVP ŠD).

ZŠ navštěvují kromě místních žáků také žáci z okolních obcí.

Od poslední inspekce v roce 2007 došlo k řadě změn. V roce 2008 škola ze svého rozpočtu provedla přestavbu šaten, pro žáky 5. – 9. ročníků byly zakoupeny skříně. Zřizovatel finančně zabezpečil přestavbu prostoru pro ukládání kol a úpravu parkovacích prostor u školy. K 1. červenci 2010 byla jmenována nová ředitelka školy. Během měsíce července a srpna 2010 zřizovatel hradil ze svého rozpočtu rekonstrukci nevyhovujícího sociálního zařízení a prostřednictvím grantu z Evropských fondů (dále EU) zabezpečil zateplení celé budovy, výměnu oken a vstupních dveří, byla zrekonstruována střecha nad tělocvičnou. Zároveň byly dokončeny venkovní úpravy. V některých učebnách došlo k výměně podlahových krytin a dokoupení nového žakovského nábytku. Škola je zapojena do řady projektů EU a je v nich velmi úspěšná.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP ZV

Škola zajišťuje všem žákům **rovný přístup ke vzdělávání**. Ředitelka školy informuje veřejnost o vzdělávací nabídce prostřednictvím ŠVP ZV, na webových stránkách a v informačních vitrínách, v průběhu roku vydává „Zpravodaj“, jehož prostřednictvím sděluje informace o činnosti a plánu dalších aktivit školy. Před zápisem žáků k základnímu vzdělávání učitelky ZŠ spolupracují s učitelkami mateřské školy. Rodičům budoucích žáků školy ředitelka poskytuje podrobnou informaci o škole formou dopisu. Žáci jsou řádně evidováni, matrika ZŠ je vedená elektronicky, matrika ŠD listinně. Obě obsahují zákonem předepsané údaje.

Škola přijímá opatření při **vzdělávání žáků se SVP** na základě spolupráce se školskými poradenskými zařízeními. V letošním školním roce ve své dokumentaci eviduje žáky cizince i žáky, kteří jsou vzděláváni podle individuálního vzdělávacího plánu. Dvě žákyně tělesně postižené pracují za pomoci asistentek pedagoga, k žákyni sluchově postižené je přístupováno individuálně. Při vzdělávání učitelé volí metody a formy práce zohledňující

vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Žáci se SVP navštěvují nápravu specifických poruch učení (dále SPU), věnuje se jim speciální pedagožka. Žákům s rizikem neúspěšnosti a žákům, u kterých došlo ke změně ŠVP ZV je učitelé poskytována pomoc formou doučování a intenzivní spolupráce. Talentované žáky se sportovním a pěveckým zaměřením učitelé připravují na soutěže.

Pedagogové vytvořili účinný systém primární **prevence rizikových projevů chování žáků**. V aktualizovaném minimálním preventivním programu (dále MPP) je žákům nabízeno množství aktivit úzce souvisejících s obsahem výuky a smysluplným trávením volného času. Mnohé z nich podporují zdravý životní styl a vztah k umění a regionu. Pedagogové se snaží chránit žáky před vlivem negativních jevů tím, že je zapojují do různých aktivit. Přes jejich velkou snahu se nedaří tento úkol zcela plnit. Rizikové chování žáků se projevuje převážně v době mimo školní výuku, spolupráce s rodiči je někdy problémová. Poradenskou činnost včetně volby povolání ve škole zajišťuje výchovná poradkyně.

Organizace vyučování je promyšlená a funkční. Délky přestávek a počty žáků ve třídách odpovídají příslušným právním předpisům. Rozvrhy vyučovacích hodin jsou sestaveny s ohledem na zásady správné psychohygieny. Pro zefektivnění a koordinaci práce učitelů slouží metodické orgány na 1. i 2. stupni.

Škola v celém vzdělávacím procesu intenzivně podporuje **rozvoj osobností všech žáků**. Vyučující pracují se žáky metodami a formami práce, které je motivují pro další vzdělávací aktivity a vytvářejí podmínky pro jejich seberealizaci. Ve sledovaných hodinách převažovala hromadná výuka, která byla střídána se samostatnou, ojediněle skupinovou prací. Žáci jsou vedeni k rozvoji všech kompetencí. Výukou motivačně prolínají jednotlivá průřezová témata. Kvalita práce žáků je hodnocena dle zásad daných klasifikačním řádem. Znamky či jiné alternativní hodnocení jsou odůvodněné a motivují žáky ke zlepšení vlastních výsledků.

K všestrannému rozvoji osobností žáků a k vhodnému využívání jejich volného času škola přispívá nabídkou volitelných, nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Škola nabízí žákům 2. stupně pět volitelných předmětů (německý a ruský jazyk, etiku, informatiku a ekologii) a výuku nepovinného předmětu náboženství.

Velmi bohatá je nabídka zájmových kroužků, které vedou převážně sami učitelé. Tyto volnočasové aktivity se týkají především oblasti sportu, počítačových dovedností, hry na nástroj, keramiky, cizích jazyků či přírodovědného zaměření. Novinkou je v letošním školním roce kroužek modelářský a mediální. V něm žáci pod odborným vedením zpracovávají videa pro školní televizi (<http://skolnitv.wbs.cz>).

Ve škole provozuje svoji činnost Základní umělecká škola Týniště nad Orlicí. Školní družina je určena převážně pro žáky od prvního do třetího ročníku. Žáci zde mohou nejen relaxovat, rozvíjet své zájmy, ale i připravovat se na vyučování.

Žáci jsou v průběhu roku zapojeni do dlouhodobých i jiných celoškolských projektů. Každoročně škola realizuje ozdravné pobyty, lyžařské kurzy, exkurze, kulturní činnosti a akce směřované k prevenci sociálně patologických jevů. Žáci jsou zapojeni žáků do činností center ekologické a dopravní výchovy.

Podpora **čtenářské gramotnosti žáků** a **rozvoj kompetencí žáků v cizích jazycích** patří mezi prioritní oblasti školy. Nadstandardně je rozvíjena spolupráce pedagogů i žáků školy v mezinárodních projektech. Žáci se při návštěvách cizinců, výjezdech či výměnných pobytech seznamují s kulturou cizích států, pořádají sportovní a pěvecká setkání a při společných činnostech zároveň uplatňují vědomosti a dovednosti získané při výuce cizích

jazyků. Poznatky z partnerských setkání prezentují ostatním žákům a uplatňují je ve vyučovacím procesu.

Výuka čtení je prováděna analyticko-syntetickou metodou za podpory klasických učebních textů, pomůcek a přehledů, které si učitelky samy zhotovují. Algoritmus výuky čtení a psaní v elementárních třídách učitelky dodržují, učivo řádně procvičují. Kontrola nácviku jednotlivých technik čtení na 1. stupni je důsledná, využíváno je ukázkové čtení i poslech. Učitelky zařazují kontrolu porozumění především souvislých textů, méně se již pracuje s texty nesouvislými (např. s tabulkami, grafy, diagramy, formuláři). **Základní čtenářské dovednosti**, jako jsou získávání informací, jejich zpracování a zhodnocení textů, žáci mohou rozvíjet především v hodinách českého jazyka a literatury, ale i v dalších společenských a přírodovědných předmětech nebo v matematice. Ve sledované výuce na 1. stupni byly zařazeny pestré metody práce, činnosti a skupinová práce žáků. V dostatečné míře byla zastoupena činnost žáků s textem. Na 2. stupni výuka probíhala zpravidla frontálně, učitelky upřednostňovaly verbální pokyny bez zrakové opory, což činilo problémy zejména nepozorným žákům a žákům se SPU. Pozitivní dopad na výsledky žáků v hodinách mělo opakování pravopisného učiva s využitím názorných přehledů, práce z učebnic a ze sešitů s pravopisnými poznámkami. V menší míře byly zařazeny aktivní a tvořivé metody, diskuse a souvislá práce s textem (např. v 8. ročníku). Větší chybovost při řešení zadání se objevovala u žáků 6. a 9. ročníku. Ve většině hodin na 2. stupni chybělo sebehodnocení žáků a vyhodnocení jejich zapojení ve výuce.

Škola zajišťuje výuku tří **cizích jazyků**, od 3. ročníku se žáci učí angličtině, od 6. ročníku si volí druhý cizí jazyk mezi ruštinou a němčinou. Cizí jazyky učí učitelky zpravidla přímou metodou, podporují komunikaci žáků. Při výuce německého jazyka je používána i gramaticko-překládová metoda. Učivo zaměřují prakticky, k procvičení slovní zásoby využívají vhodné pomůcky. Vedou žáky důsledně ke správné výslovnosti, zařazují poslechová cvičení. Žáci v některých třídách se učí podle starších učebnic, škola však postupně zavádí řady moderních učebnic. Využívány jsou i pracovní sešity, obrázky, jazykové přehledy, mapy. Výuka v nižších ročnících byla pestrá, žáci byli aktivní a ve většině případů zvládali požadavky na ně kladené. Ve vyšších ročnících pouze část žáků správně reagovala na zadávané pokyny učitelek, někteří žáci byli pasivní a potřebovali pravidelnou individuální pomoc vyučujících.

Podpora rozvoje **matematické gramotnosti žáků** byla sledována při hospitační činnosti vykonané v předmětu matematika na 1. i 2. stupni. Uplatnění získaných vědomostí a dovedností bylo zřejmé i v jiných předmětech. Do výuky je dle tematických celků zařazována výuka geometrie. Při výuce byly rozvíjeny převážně kompetence k učení a k řešení problémů. Výuka matematiky je realizována kvalifikovanými vyučujícími.

Při výuce učitelky vycházejí z vlastních tematických plánů, které korespondují se ŠVP ZV. Ve sledovaných hodinách panovala pracovní atmosféra, hodiny měly rozdílnou dynamičnost. Vyučující uplatňovaly svůj specifický systém v práci, na který byli žáci zvyklí. Výuka některých hodin byla vhodně motivována např. v souvislosti s volbou povolání. Pro komunikaci žáci dostávali prostor při rozboru pracovního postupu slovních úloh. Učitelky žáky aktivizovaly častým kladením otázek, dbaly na používání správné terminologie, úpravu písemného projevu a přesnost (zejména v geometrii). Ke konečnému výsledku zadaných úloh žáci docházeli logickou kombinací početních operací, které vyvozovali na základě názoru. Žáci počítali i na kalkulačkách. Kontrolu práce a objasňování případných nejasností učitelky prováděly okamžitě. V některých hodinách žáci měli výběr pracovních postupů, vyučující tolerovaly jejich osobní tempo a dbaly na to, aby byli do práce zapojeni všichni žáci. Výuku nikterak nediferencovaly, rychlejší žáci čekali na pomalejší. Žáci byli hodnoceni známkou

a motivování též různým alternativním hodnocením. Na 1. stupni byla výuka zefektivněna hrami a soutěžemi, v rámci názorného vyučování žáci často manipulovali s drobnými pomůckami, porovnávali, učili se řadit do systému a v učebnách měli k dispozici zřetelnou oporu.

Při práci žáci navazovali na poznatky z domácí přípravy i vlastních zkušeností. Výsledky vzdělávání žáků vyučující zjišťují na úrovni školy. Svě vědomosti a dovednosti mohou žáci uplatnit v soutěži Matematický klokan. Svůj zájem o matematiku si žáci rozvíjejí v rámci soutěží a zapojením do projektů. Žákům s rizikem neúspěšnosti je nabízeno doučování.

Potřebné dovednosti a vědomosti při práci žáků s **výpočetní technikou** jsou nad rámec povinné výuky efektivně rozvíjeny i v předmětu práce s počítačem pro 4. ročník a dále ve volitelném předmětu informatika pro 6. až 9. ročník. Některé oblasti ICT jsou vyučovány např. i v předmětu pracovní činnosti. Žáci 1. stupně mají možnost navštěvovat kroužek informatiky. S výpočetní technikou pracují žáci i v mediálním kroužku, po dohodě s učitelem ji mohou využívat i o přestávkách, včetně interaktivní tabule. Škola také podporuje výuku psaní na PC všemi deseti. K systematickému vyhledávání potřebných informací a následné práci s nimi jsou žáci vedeni již od 4. ročníku. Výukové programy jsou využívány především žáky nižších ročníků. Starší žáci ve výuce uplatňovali praktické dovednosti s programy již složitějšími, např. při tvorbě prezentací. Využívání výpočetní techniky a její častější začleňování do výuky se od posledního inspekčního zjištění ve škole výrazně zlepšilo.

K rozvíjení **přírodovědných gramotností** žáků byla posílena výuka přírodopisu. Nově byl spuštěn projekt „Recyklohraní“, učitelé zařazují pro zpestření a k doplnění výuky přírodovědné exkurze, zapojují žáky do jarního úklidu na Den Země, organizují sběr papíru. Ve škole funguje rybářský kroužek. K praktické názornosti výuky přírodopisu slouží také dobře vybavená odborná učebna, ve které jsou umístěny dvě velké vodní nádrže s rostlinami a živočichy, vycpaniny, nerosty, horniny a další pomůcky. Škola má pro letošní školní rok kvalitně zpracovaný „Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty“. Žáci v hospitovaných hodinách přírodovědných předmětů byli vedeni především k využívání svých vědomostí a dovedností v praktickém životě. Učitelé seznamovali je s významy cizích slov a odborných termínů. Měli připravenou práci i pro žáky rychlejší a zdatnější, nechyběla ani pomoc slabším a pomalejším. Žáci využívali častou možnost sdělovat své osobní názory a zkušenosti. Úroveň dosažených znalostí odpovídala jejich věku.

Ve škole je náležitá pozornost věnována **sledování výsledků vzdělávání** žáků. Ti jsou hodnoceni podle pravidel, která jsou stanovena v klasifikačním řádu školy. Po určitém časovém období učitelé jednotlivých předmětů zadávají žákům vlastní kontrolní práce nebo testy. Ze sledované výuky, předložených písemných prací žáků a dokumentace vztahující se k hodnocení výsledků vzdělávání je zřejmé, že jsou žáci hodnoceni převážně v hlavních předmětech, méně již v předmětech s výchovným zaměřením. Učitelé respektují osobnosti žáků, hodnocení je nediskriminující a vyjadřuje míru úspěšnosti jednotlivců ve vzdělávání. Dva cizinci nebyli na vysvědčení za 1. pololetí školního roku 2010/2011 klasifikováni z českého jazyka, jeden cizinec nebyl klasifikován ze žádného předmětu. Pedagogická rada se pravidelně zabývá úspěšností žáků ve vzdělávání.

Ve školním roce 2009/2010 proběhlo komerční testování žáků 5. a 9. ročníků v českém jazyce, matematice a obecných studijních předpokladech. Žáci 9. ročníku vyplňovali i test z anglického jazyka. Ve sledovaných předmětech dosáhla většina žáků průměrných výsledků, u několika žáků byly výsledky podprůměrné (zpravidla byly v relaci s jejich studijními předpoklady). Z těchto hodnocení vedení školy vyvodilo závěry pro další

strategii ve vzdělávání. Tradičně u žáků 9. ročníku dochází ke zhoršení prospěchu na vysvědčení v 2. pololetí. Žákům chybí motivace k učení, když již byli přijati na střední školy.

Vedení školy každoročně uvádí v dokumentech školy údaje o úspěšnosti žáků. Z nich je zřejmé, že přibližně 35 % jich prospívá s vyznamenáním. Každoročně je několik žáků, kteří neprospívají, v posledním roce se situace zlepšila, ze školy vyšlo několik problémových žáků. To se projevilo i v hodnocení chování žáků v 1. pololetí školního roku 2010/2011, počet výchovných opatření klesl. Výsledky vzdělávání žáků jsou rodičům pravidelně sdělovány. Velmi pěkné výsledky dosahují žáci v uměleckých oborech i ve sportu. Každoročně škola pořádá mezinárodní pěveckou soutěž Zlatý slavík. Ředitelka školy sleduje úspěšnost žáků po odchodu do jiných škol.

Hodnocení předpokladů ZŠ podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do školského rejstříku. Žáci 1. až 4. ročníku a 6. až 9. ročníku ZŠ se vzdělávají podle ŠVP ZV. Dokument má celkově dobrou úroveň. Vedení školy operativně reagovalo na doporučení České školní inspekce vyplývající z komparační analýzy ŠVP pro ZV s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP ZV), a upravilo a doplnilo v tomto dokumentu některé drobné formální nedostatky. V současné době je ŠVP ZV zpracován dle požadavků RVP ZV a je s ním v plném souladu. V učebním plánu jsou dodrženy jednotlivé minimální časové dotace a počty disponibilních hodin, které byly účelně navýšeny v předmětech, které škola preferuje. Školní vzdělávací program pro školní družinu je zpracován do ŠVP ZV, je jeho nedílnou součástí a svým obsahem na něj přirozeně navazuje.

Z organizačního řádu vyplývá, že **vedení školy** tvoří ředitelka školy a její zástupkyně. Mezi vedoucí zaměstnance dále patří vedoucí školní jídelny a vedoucí kuchařka. Ředitelka školy nastoupila do funkce na základě výsledků konkurzního řízení dne 1. července 2010, ve své činnosti kontinuálně navazuje na práci předchozího vedení školy. V současné době se účastní studia pro ředitele škol a školských zařízení v akreditovaném vzdělávacím středisku. Právní povinnosti vyplývající z vykonávané funkce podle platného školského zákona ředitelka školy svědomitě plní. Se svou zkušenou zástupkyní, která je ve funkci od roku 2002/2003 a v její nepřítomnosti ji zastupuje, tvoří sehraný tým. Kompetence mají členky vedení účelně rozděleny.

Dlouhodobý plán rozvoje vychází z provedené analýzy, je tvořen s ohledem na místní podmínky a v souladu se vzdělávacími prioritami. Porady vedení jsou organizovány průběžně dle aktuální potřeby, někdy i s výchovnou poradkyní a ekonomkou školy. Dalšími poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogická rada, metodické orgány a žákovský parlament. Pedagogické rady jsou organizovány v pravidelných termínech.

Organizace činností školy vychází z ročního plánu práce, který je rozpracováván do měsíčních plánů. Informace dostávají zaměstnanci ústně a prostřednictvím zpráv na nástěnkách ve sborovně. Ústní informace tvoří důležitou součást komunikace a mají pozitivní vliv na školní atmosféru. Důležité zprávy pro všechny klienty i příznivce školy jsou uveřejňovány na kvalitně vedených webových stránkách. Informační systém školy je přehledný a funkční. Předložené vnitřní směrnice a dokumenty školy (viz seznam písemností) jsou po obsahové i formální stránce ve velmi dobré kvalitě. Plány jednotlivých oblastí školy jsou zpracovány a pravidelně aktualizovány.

Kontrolní činnost realizují obě členky vedení školy, závěry ze zjištění se zaměstnanci projednávají. Provedené pohospitační rozhovory vedené oběma členkami vedení školy při inspekční činnosti ukázaly zkušenost, erudici i lidský přístup při hodnocení práce podřízených a při zjišťování kvality jejich práce.

Ředitelka školy zajistila řádné uskutečnění voleb do tříčlenné školské rady na období 2010 až 2013 a vytváří podmínky pro její činnost. Výroční zprávy o činnosti školy mají dobrou vypovídací hodnotu. Vlastní hodnocení školy v roce 2009 bylo zpracované podle struktury schválené pedagogickou radou a je v souladu s příslušnou vyhláškou.

Důležitými **partnery školy** jsou zákonní zástupci žáků. Těm jsou potřebné informace podávány na pravidelných třídních schůzkách a v informačních dnech. Vedení školy a výchovná poradkyně mají vyčleněny pravidelné konzultační hodiny. Rodiče mohou navštívit výuku či si domluvit s pedagogickými pracovníky osobní schůzku. Škola pořádá pro veřejnost Den otevřených dveří a mnoho dalších kulturně společenských a sportovních akcí, kterých se rodiče především menších dětí aktivně zúčastňují. Žáci 2. stupně se mohou podílet na činnosti školy prostřednictvím svých zástupců v žákovském parlamentu.

Spolupráci se zřizovatelem hodnotí ředitelka školy jako výbornou, sama je členkou školské komise města. Město Borohrádek příkladně pečuje o provozuschopnost a stav školních budov a školních hřišť.

Se školou aktivně spolupracuje školská rada. Její členové se scházejí minimálně dvakrát do roka, schvalují strategické dokumenty školy a vyjadřují se k nim.

Mezi stálé partnery školy patří Pedagogicko-psychologická poradna v Rychnově nad Kněžnou, Dům dětí a mládeže Týniště nad Orlicí, ZUŠ Týniště nad Orlicí a další subjekty, např. okolní MŠ, sociální komise při MěÚ Kostelec nad Orlicí. Dále škola spolupracuje s místní knihovnou, sborem dobrovolných hasičů, Českým rybářským svazem a sportovními oddíly. Všechny tyto partnerské aktivity školy účinně napomáhají jejímu dalšímu rozvoji a plnění vzdělávacích cílů.

Personální zajištění výuky je velmi dobré. V době inspekce se podílelo na vzdělávání žáků celkem osmnáct učitelů včetně ředitelky školy a dvě asistentky pedagoga. Ve ŠD působily dvě vychovatelky. Z dvaceti dvou pedagogických pracovníků pouze dva učitelé nesplňovali požadavky odborné kvalifikace, ostatní učitelé, vychovatelky a asistentky pedagogů jsou pro výkon své práce odborně kvalifikovaní. Jeden učitel si v současné době potřebné vzdělání doplňuje studiem na vysoké škole.

Pedagogický sbor je poměrně stabilizovaný, věkový průměr činí 42 let. Ve škole jsou dva začínající učitelé, kterým odborně pomáhá vedení školy a zkušenější kolegové. Ve škole působí koordinátor environmentální výchovy, který má zároveň na starost počítačovou síť, dále výchovný poradce a metodička prevence sociálně-rizikových jevů. Koordinátorkou ŠVP ZV je zástupkyně ředitelky školy.

Vedení školy vytváří příznivé podmínky pro **další vzdělávání pedagogických pracovníků** (dále DVPP) ve všech pro školu potřebných oblastech. K tomu slouží velmi kvalitně zpracované plány DVPP pro každý školní rok. Finanční prostředky na další vzdělávání jsou čerpány nejen z rozpočtu školy, ale i z fondů Evropské unie. Hlavní důraz v DVPP je kladen na rozvoj počítačových gramotností, jazykových dovedností a oblast školního managementu. Všichni učitelé byli o jarních prázdninách proškoleni v kurzech první pomoci.

Vedení školy se ve spolupráci se zřizovatelem daří průběžně zlepšovat **prostorové a materiální podmínky** školy. Školní objekt se skládá ze staré budovy z roku 1939 a její

přístavby z počátku 90. let. Budova je částečně bezbariérová, pro potřeby tělesně postižených žáků slouží schodolez a upravené sociální zařízení. K dispozici jsou prostorné třídy, odborné učebny a kabinety. Kmenové třídy jsou zpravidla vybavené výškově stavitelným žakovským nábytkem. Vnitřním prostorům školy dominuje rozlehlá aula s velkým pódiem. Výsledky práce žáků jsou zde prezentovány ve vestavěných vitrínách či umístěné volně. Žáci zde mohou relaxovat a aktivně hrát stolní tenis a fotbal.

Škola má k dispozici hřiště, vlastní tělocvičnu, cvičnou kuchyň a dílny, keramickou pec. Počítačová učebna je vybavena patnácti žakovskými stanicemi připojenými k síti a internetu a dataprojektorem. Počítačové stanice jsou však svým softwarem i hardwarem značně zastaralé a pro současné potřeby školy již nedostačující. Učitelé zatím nemají možnost ve svých kabinetech pracovat na počítačích. Výukových programů pro jednotlivé předměty i programů pro reedukaci SPU je dostatek. Pro výuku jazyků či vzdělávání žáků 1. stupně je zřízena učebna s interaktivní tabulí, kde probíhají i jednání pedagogů. Zmodernizována byla učebna přírodopisu, kde se nachází dataprojektor a druhá interaktivní tabule. Škola vlastní další dva dataprojektory, z nichž jeden je přenosný.

Oblasti **bezpečnosti a ochrany zdraví žáků** věnuje škola stálou pozornost. Základní pravidla bezpečnosti při vzdělávání a výchově žáků jsou součástí školního řádu, provozních řádů odborných učeben, tělocvičny a venkovního sportoviště. Žáci jsou s nimi včas a prokazatelně seznamováni. Prostory školy, které žáci využívají, se jeví v době inspekce jako bezpečné. Dohled nad žáky byl o přestávkách zajištěn. Vedení školy ve spolupráci s odborně způsobilou osobou pravidelně posuzuje a vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika ve škole a přijímá vhodná opatření k jejich minimalizaci. Kniha úrazů je řádně vedena. Počty žakovských úrazů, kterých bylo v minulosti poměrně dost, se díky prevenci daří postupně snižovat.

Škola má kvalitně zpracované vnitřní dokumenty - Minimální preventivní program a další, které jej doplňují a rozšiřují. Jejich náplně jsou aktivně realizovány a zpětně vyhodnocovány. Účinnou prevencí sociálně-rizikových jevů spatřuje škola především v nabídce bohaté zájmové činnosti, ve spolupráci s rodiči a odbornými zařízeními. Tuto problematiku škola zařadila i do projektu „EU-peníze školám“ prostřednictvím šablon inkluzivního vzdělávání. Pedagogové se důsledně zabývají prevencí záškoláctví. Dle jejich sdělení se v současné době ve škole žádné vážné problémy nevyskytují.

Pro zajištění plynulého chodu školy je využíváno vícezdrojové **financování**. V hodnoceném období 2008 až 2010 škola hospodařila zejména s prostředky státního rozpočtu přidělené na přímé náklady na vzdělávání a na rozvojové programy. Dalším zdrojem byl příspěvek z rozpočtu zřizovatele určený na provozní náklady. Jeho rozpočet pokryl výdaje na zajištění bezporuchového chodu školy a ke splnění požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví.

Ke zlepšení kvality vzdělávání a materiálních podmínek výuky škola využila možnosti zapojení se do různých projektů. V roce 2008 škola obdržela od Královéhradeckého kraje finanční grant zaměřený na protidrogovou tematiku. Škola z těchto finančních prostředků kryla náklady spojené s pořádáním víkendů pro žáky, kde bylo hlavním cílem je naučit odmítat návykové látky a stmelit třídní kolektiv. V roce 2009 získala dotaci z Fondu Miroslava Antla pro rozvoj regionu na „Protidrogové soustředění“. Dotace byla využita na realizaci preventivní akce pro žáky.

V roce 2008 a 2009 škola obdržela granty za účelem přípravných návštěv s cílem zapojit školu do aktivity Sokrates – Comenius – partnerství škol. Výsledkem jednání bylo přidělení grantu na spolupráci v rámci programu „European Puzzle“ na období let 2009 až 2011. Takto získané finanční prostředky jsou využívány na zahraniční cesty a výměnné

pobyty do partnerských institucí schválených v rámci daného projektu. Zúčastní se ho školy z devíti zemí Evropské unie.

Dalším grantem, na kterém se škola jako partner podílí, je Comenius Regio. Účast je spolufinancována obcí Borohrádek. Jedná se o výměnné setkávání představitelů obcí a organizací v regionu.

V roce 2009 škola obdržela finanční podporu od Královéhradeckého kraje na „Dny Česko – polské integrace“. Jedná se o dlouhodobý program přeshraniční spolupráce Glacensis. Spolupořadatelem a finančním partnerem byl rovněž zřizovatel školy.

Ze státního rozpočtu byly škole přiděleny v letech 2008 a 2009 účelové dotace určené na rozvojové programy na oblast zvýšení nenárokových složek platů pedagogických pracovníků, zvýšení úrovně odměňování provozních zaměstnanců a na platy nad rámec normativního rozpisu přímých výdajů. Realizací těchto programů došlo k mírnému nárůstu platů zaměstnanců školy v tomto období.

V roce 2009 a 2010 škola obdržela ze státního rozpočtu finanční prostředky z rozvojového programu určeného na školní vybavení pro žáky 1. ročníků. V roce 2010 škola získala neinvestiční dotaci na podporu řešení specifických problémů, ze které byly hrazeny náklady na platy asistentů pedagoga. Všechny účelové dotace poskytnuté ze státního rozpočtu škola čerpala v souladu s jejich pravidly a účelem jejich poskytnutí.

Významným zdrojem příjmů jsou i finanční prostředky získané doplňkovou činností v oblasti stravování cizích strávníků. Každoročně škola organizuje sběr papíru a z takto získaných finančních prostředků pak škola nakupuje vybavení pro aktivity žáků, např. herní stoly do haly. Škola v roce 2009 rovněž využila možnosti uplatnit mimořádné slevy na pojistném. Tyto uspořené prostředky na odvody byly využity k posílení ostatních neinvestičních výdajů. Ze sponzorských darů škola zakoupila monitory pro žáky se SVP.

Závěry, celkové hodnocení školy

Základní škola poskytuje vzdělávání v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině i v rejstříku škol a školských zařízení. Uvedená data odpovídají skutečnosti.

Ředitelka školy prokazatelně informuje o vzdělávací nabídce základní školy, při přijímání k základnímu vzdělávání dodržuje dané povinnosti. Všichni žáci jsou řádně evidováni v matrikách žáků ZŠ a ŠD, údaje jsou průběžně doplňovány dle aktuálního stavu.

Škola identifikuje a eviduje žáky se SVP a poskytuje jim odpovídající vzdělávání. Výchovná poradkyně rodičům poskytuje informace a poradenskou činnost v záležitostech týkajících se vzdělávání žáků. Spolupráce se specializovanými pracovišti je účinná.

Rozvoji čtenářských dovedností je věnována patřičná pozornost ve výuce většiny naukových předmětů učebního plánu. Výuka cizích jazyků je podporována, v souladu s novými trendy je výuka druhého cizího jazyka umožněna již od 6. ročníku všem žákům. Žáci své jazykové kompetence mohou prakticky využít při akcích školy, výměnných pobytech, mezinárodních zájezdech i na mezinárodních soutěžích.

Vyučující podporují žáky ve výuce matematiky volbou vhodných forem a metod činností a motivují je k práci. Učitelé velmi dobře zajišťují názornost výuky. Žáci pracovali se zájmem, jejich znalosti jsou většinou na průměrné úrovni.

Pedagogové školy podporují rozvoj vědomostí, dovedností a postojů žáků v oblasti informační i přírodovědné gramotnosti.

Škola sleduje celkové výsledky žáků i v externích hodnoceních a pravidelně informuje zákonné zástupce žáků o výsledcích vzdělávání jejich dětí. Vzdělávání žáků probíhá v souladu se vzdělávacími programy. Žáci školy se účastní projektů a mnoha školních i mimoškolních aktivit, které pozitivně podporují rozvoj jejich osobností.

Organizace vzdělávání je funkční a promyšlená. Učební plány obou realizovaných vzdělávacích programů jsou průběžně plněny. Nabídka volitelných předmětů je široká, zohledňuje zájem žáků i personální možnosti školy. Žáci mohou navštěvovat zájmové kroužky různého zaměření. ŠVP ZV je v souladu s RVP ZV. Má celkově dobrou úroveň a jeho uspořádání je orientováno na kvalitní podporu rozvoje osobností všech žáků.

Ředitelka školy vykonává všechny povinnosti vyplývající z její funkce a úzce spolupracuje se svou zástupkyní. Společně se svými spolupracovníky jsou úspěšní v grantové politice a při zpracování mezinárodních projektů. Tato oblast je hodnocena jako příklad dobré praxe.

Partnerské vztahy a další vzdělávání pedagogů je podporováno, ředitelka školy průběžně sleduje personální podmínky pro výuku, které jsou dlouhodobě velice dobré. V posledních letech ve škole dochází ke generační obměně, přicházejí mladí učitelé.

Materiální podmínky školy jsou na dobré úrovni a v posledních letech se celkově výrazně zlepšily. Pedagogové plně podporují bezpečný a zdravý vývoj žáků. Vedení školy dostatečně vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Realizace prevence sociálně negativních jevů je kvalitní.

Zaměstnanci školy tvoří sehraný tým, dovedou si pomáhat a zastoupit se v případě potřeby. Vstřícná školní atmosféra se kladně projevuje ve výchovně vzdělávacím procesu.

S finančními prostředky státního rozpočtu škola nakládá v souladu s účely, na které byly poskytnuty. Pozitivem je aktivní přístup managementu i dalších pedagogů školy v oblasti získávání dalších zdrojů financování a zapojování se do různých grantů a projektů. Tato oblast je příkladem dobré praxe.

Effektivním hospodařením ředitelka školy vytváří dobré materiální a finanční podmínky pro realizaci vzdělávacích programů a pro zajištění aktivit podporujících rozvoj osobnosti žáka.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.h@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Královéhradeckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Hradci Králové dne 24. února 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková, školní inspektorka

Mgr. Marie Hypšová, školní inspektorka

Mgr. Martin Fiala, školní inspektor

Bc. Ilona Oškrobaná, kontrolní pracovnice

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Hradci Králové dne

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iva Příbylová, ředitelka školy

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky byly/nebyly podány.

Příloha Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek, okres Rychnov nad Kněžnou vydaná Městem Borohrádek dne 29. 10. 2009 pod čj. 596/2009 s účinností od 29. 10. 2009
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 21. 7. 2010 pod čj. 19572/2010-21 s účinností od 21. 7. 2010 (zápis údajů u ředitelky školy)
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení pro právnickou osobu Základní škola T. G. Masaryka Borohrádek, okres Rychnov nad Kněžnou ze dne 20. 1. 2011
4. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 7. 2010, č. 291/2010, ze dne 1. 7. 2010
5. Zápisy z jednání předmetových sdružení a metodického orgánu
6. Plán DVPP na školní rok 2010/2011, ze dne 31. 8. 2010
7. Kopie dokladů o vzdělání pedagogických pracovníků, působících v ZŠ ve školním roce 2010/2011
8. Doklady a osvědčení o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ za období 2008, 2009 a 2010
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učit se s radostí“ se součástí Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2007, čj. 84/2007 s úpravami platnými od 1. 9. 2009, čj. 49/2009 a úpravami čj. 136/6/9/2010
10. Vzdělávací program Základní škola, čj. 16 847/96-2, se zapracovanými pozdějšími doplňky, čj. 25 018/98-22, s platností od 1. 9. 2007
11. Dlouhodobý plán rozvoje projednaný se zaměstnanci dne 1. 9. 2010, podpis ředitelky školy
12. Organizační řád školy pro školní rok 2010/2011, ze dne 1. 7. 2010, podpis ředitelky školy
13. Plán práce 2010/2011 ze dne 31. 8. 2010 a měsíční plány práce, podpisy ředitelky školy
14. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků 2010/2011 z 31. 8. 2010
15. Plán kontrolní činnosti 2010/2011
16. Zápisy o provedených kontrolách ve školním roce 2010/2011
17. Kritéria k vlastnímu hodnocení školy schválená pedagogickým sborem dne 31. 8. 2009
18. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2009/2010
19. Hospitační záznamy vedení školy ve školním roce 2010/2011
20. Školní řád školy s pravidly hodnocení a klasifikací žáka projednaný na pedagogické radě dne 31. 8. 2010 s účinností k 1. 9. 2010
21. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2010
22. Provozní řady odborných učeben, tělocvičny a školního hřiště ze dne 1. 9. 2010
23. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ZŠ vedené ve školním roce 2010/2011
24. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve ŠD vedené ve školním roce 2010/2011
25. Školní matrika žáků ZŠ vedená v elektronické podobě – program Bakaláři a listinně (třídní výkazy a katalogové listy žáků)
26. Učební plány školy pro školní roky 2007/2008 až 2010/2011

27. Program environmentálního vzdělávání, výchovy, osvěty pro školní rok 2010/2011
28. ICT plán školy na roky 2010-2014 ze dne 20. 8. 2010
29. Rozvrhy hodin tříd ZŠ platné ve školním roce 2010/2011 ke dni inspekce
30. Tematické plány učitelů platné ve školním roce 2010/2011
31. Záznamy o práci výchovné poradkyně vedené ve školním roce 2010/2011
32. Záznamy o práci v zájmových útvarech ve školním roce 2010/2011
33. Zápisy z jednání pedagogické rady ZŠ ve školních letech 2008/2009 a 2009/2010, 2010/2011 do doby inspekce
34. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2010/2011
35. Vzorek notýsků a žákovských knížek žáků ZŠ ve školním roce 2010/2011
36. Vzorek písemných prací a sešitů žáků ve školním roce 2010/2011
37. Vzorek rozhodnutí ředitelky školy o přijetí k základnímu vzdělávání
38. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 1996
39. Poučení žáků třídy o bezpečnosti ve škole a při školních akcích – zápisy ve třídních knihách a přehledech výchovně-vzdělávací práce ŠD
40. Minimální preventivní program ve školním roce 2010/2011, ze dne 31. 8. 2010
41. Prevence rizikového chování ve školním roce 2010/2011
42. Vzorek individuálních plánů žáků vedené ve školním roce 2010/2011
43. Výstupní hodnocení žáka ve školním roce 2009/2010
44. Protokol o komisionálním přezkoušení žákyně 9. ročníku z českého jazyka a matematiky ve školním roce 2009/2010
45. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010
46. Podklady školy k externím standardizovaným testům žáků (SCIO 2009/2010, 5. ročník ZŠ)
47. Zápisy ze zasedání školské rady v letech 2009 až 2010
48. Zpravodaj – září 2010, únor 2011
49. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2010, ze dne 11. 10. 2010
50. Výkazy S 3-01 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2008, k 30. 9. 2009 a k 30. 9. 2010 (ÚIV)
51. Výkaz S 53-01 o zahájení povinné školní docházky v základní škole podle stavu k 28. únoru 2010, ze dne 4. 3. 2010
52. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2010 (ÚIV)
53. Úprava rozpočtu přímých výdajů školy na vzdělávání pro roky 2008, 2009 a 2010
54. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“ – dotace na rok 2009, čj. 3997/SM/2009, ze dne 16. 3. 2009
55. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků na II. Etapu RP „Posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků“, čj. 9819/SM/2009, ze dne 5. 6. 2009
56. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ – na 1. čtvrtletí 2009, čj. 2734/SM/2009, ze dne 23. 2. 2009, na 2. čtvrtletí 2009, čj. 5801/SM/2009, ze dne 10. 4. 2009, na 3. čtvrtletí 2009, čj. 12281/SM/2009, ze dne 15. 7. 2009 a na 4. čtvrtletí 2009, čj. 19186/SM/2009, ze dne 22. 10. 2009

57. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce“ – 2. etapa, čj. 6689/SM/2009, ze dne 22. 4. 2009
58. Rozhodnutí o poskytnutí dotace z rozvojového programu „Podpora řešení dopadu meziročního snížení počtu žáků a s ním spojené nutnosti snižování počtu zaměstnanců regionálního školství zřizovaného územně samosprávnými celky („Hustota“) a podpora specifických problémů regionálního školství v působnosti územních samosprávných celků („Specifika“) na rok 2009, čj. 6957/SM/2009, ze dne 29. 4. 2009 a čj. 21034/SM/2009, ze dne 18. 11. 2009
60. Rozhodnutí o poskytnutí finančních prostředků z Rozvojového programu „Školní vybavení pro žáky 1. ročníku“ čj. 9714/SM/2009, ze dne 3. 6. 2009
61. Darovací smlouva Královéhradeckého kraje ze dne 2. 6. 2009
62. Grantová smlouva Comenius Partnerství škol v rámci Programu celoživotního učení, č. COMK-MP-2009-1501, ze dne 3. 9. 2009
63. Smlouva k poskytnutí dotace - Fond Miroslava Antla pro rozvoj regionu o. s., ze dne 29. 5. 2009
64. Finanční vypořádání dotací poskytnutých krajem za roky 2008, 2009 a 2010
65. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2008 a k 31. 12. 2009
66. Čtvrtletní výkazy o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství Škol (MŠMT) P 1-04 za 1. – 4. čtvrtletí 2008, 2009 a 2010(ÚIV)
67. Hlavní účetní kniha za roky 2008 a 2009
68. Vnitřní kontrolní systém, vydaný s účinností od 1. 1. 2009, ze dne 29. 12. 2008
69. Inspekční zpráva, čj. ČŠI-378/07-09, ze dne 8. května 2007

Zpracovala

V Hradci Králové dne 24. února 2011

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Bc. Květoslava Dřevíková,
školní inspektorka

.....

Převzala

V Borohrádku dne

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Iva Příbylová, ředitelka školy

.....